

Dominika Góra

Smakowite zabawy z literami

Scenariusz zajęć dla pięcio-, sześciolatków

Cele ogólne:

- przygotowanie do nauki czytania;
- stymulowanie percepcji słuchowej;
- bogacenie słownika.

Cele szczegółowe:

- doskonalenie znajomości liter;
- nabywanie sprawności w odczytywaniu prostych wyrazów;
- kształtowanie umiejętności analizy i syntezy sylabowej i głoskowej;
- poznawanie nazw nieznanych dotąd owoców, warzyw i roślin.

Metody pracy z dziećmi: czynne; oglądowe; słowne.

Formy organizacyjne: zbiorowa; indywidualna.

Pomoce: kartoniki z małymi literami (mniejszy i większy format); podkład muzyczny z dowolnym utworem instrumentalnym; bębenek; fotografie i kartoniki potrzebne do utworzenia „Smacznego alfabetu”; etykiety; dwie obręcze hula-hop; tamburyno; piłka lub pluszowy owoc; rymowanka Dominiki Góry „Sałatka owocowa”.

Przebieg

 Przed rozpoczęciem zajęć nauczyciel rozcina pomoce z zabawy „Smaczny alfabet” wzdłuż przerywanych linii. Tak przygotowane fotografie i kartoniki z literami oraz napisami będą potrzebne podczas kolejnych zabaw.

- **Nazwy różnych przedmiotów – ćwiczenie umiejętności analizy i syntezy głoskowej.** Przedszkolaki losują z woreczka kartoniki z małymi literami. Zadaniem dzieci jest odnalezienie w sali przedmiotu, którego nazwa rozpoczyna się od tej litery. Komu się uda, przynosi go na dywan lub jeśli nie jest to możliwe, staje przy nim. Przy kolejnym powtórzeniu starszaki ponownie losują kartoniki i szukają przedmiotów, które w nazwie mają wylosowaną literę (ale tym razem w środku lub na końcu).

a	b	c	d
e	f	g	h
i	j	k	l

ł	m	n	o
p	r	s	t
u	w	y	z

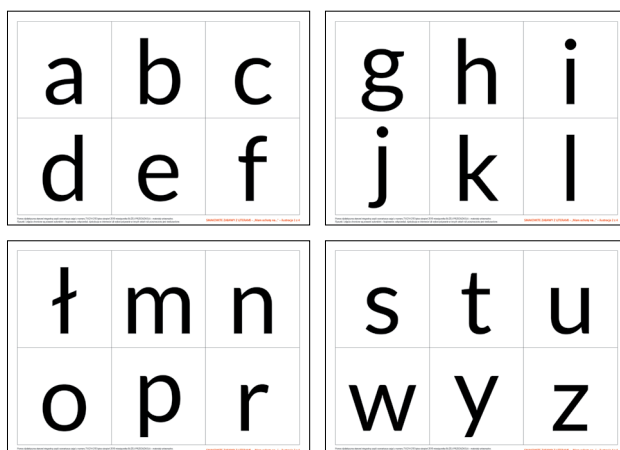
Pomoce do zabawy „Nazwy różnych przedmiotów”
do pobrania na
www.blizejprzedszkola.pl

- **Owocowe sylaby – ćwiczenie pamięci słuchowej oraz analizy i syntezy sylabowej.** Nauczyciel rozkłada w różnych miejscach na dywanie zdjęcia owoców (pomocze z zabawy „Smaczny alfabet”), nazywając każdy z nich. Dzieci określają, ile sylab ma dana nazwa. Przedszkolaki poruszają się po sali w rytmie dowolnego utworu instrumentalnego, a w przerwie zatrzymują się i słuchają uderzeń w bębnek. Liczą uderzenia i ustawiają się przy fotografii owocu, którego nazwa ma taką samą liczbę sylab.

- **Owoc czy warzywo? – doskonalenie umiejętności segregowania.** Dzieci odczytują etykiety umieszczone w obręczach hula-hop. Obręcze znajdują się pod tablicą. Na tablicy wiszą odwrócone zdjęcia. Przedszkolaki kolejno odstawiają po jednym i określają, czy znajduje się na nim owoc czy warzywo, i umieszczają je w odpowiedniej obręczy.

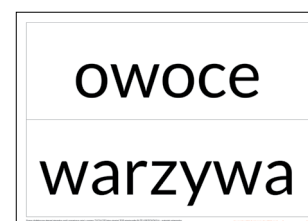
 Gdy dzieci odkryją zdjęcie imbiru, nauczyciel wyjaśnia, że nie jest to ani owoc, ani warzywo. To korzeń rośliny, którą można używać jako przyprawę. Fotografia zostaje ułożona poza obręczami.

- **Mam ochotę na... – zabawa bieżna doskonaląca znajomość liter.** Przedszkolaki biegają po wewnętrznym obwodzie koła w rytmie wygrywanym na tamburynie. Zewnętrzne koło tworzą kartoniki z napisami, zwrócone w stronę dzieci (pomocze z zabawy „Smaczny alfabet”). Na ciszę uczestnicy zatrzymują się, a nauczyciel podnosi dowolny kartonik z małą literą (np. „r”) i mówi np. *Mam ochotę na „r”.* Wtedy przedszkolaki sprawdzają, czy na kartoniku, przy którym się zatrzymały, jest taka litera. Jeśli tak, podnoszą rękę i odczytują (z pomocą prowadzącego) napis. Następnie wszyscy wracają do biegu i cała zabawa zostaje powtórzona. Na koniec każde dziecko zabiera jeden kartonik.

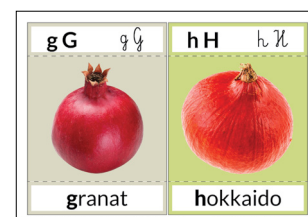
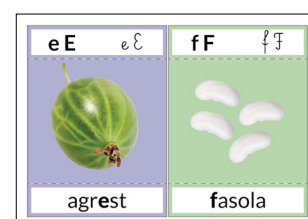
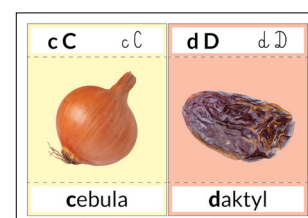
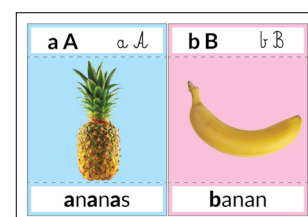

Pomocze do zabawy
„Mam ochotę na...”
do pobrania na
www.blizejprzedszkola.pl

- **Tropiciele liter – zabawa utrwalająca wygląd liter.** Prowadzący rozkłada na dywanie w bardzo dużym kole kartoniki z literami zwróconymi do środka koła (pomocze z zabawy „Smaczny alfabet”). Dzieci mają kartoniki z napisami. Każdy z pomocą nauczyciela czyta wyraz i ustala, jaka litera/litery są pogrubione w jego podpisie. Takiej samej litery szuka wśród rozłożonych na dywanie kartoników. Komu się uda, siada na dywanie, zestawiając ze sobą kartoniki. Po chwili wszyscy zabierają kartoniki z wyrazami i wychodzą na środek, po czym wymieniają się nimi i cała zabawa przebiega od nowa. Na koniec każde dziecko zabiera parę kartoników (napis i litery).

Pomoc do zabawy
„Owoc czy warzywo?”
do pobrania na
www.blizejprzedszkola.pl

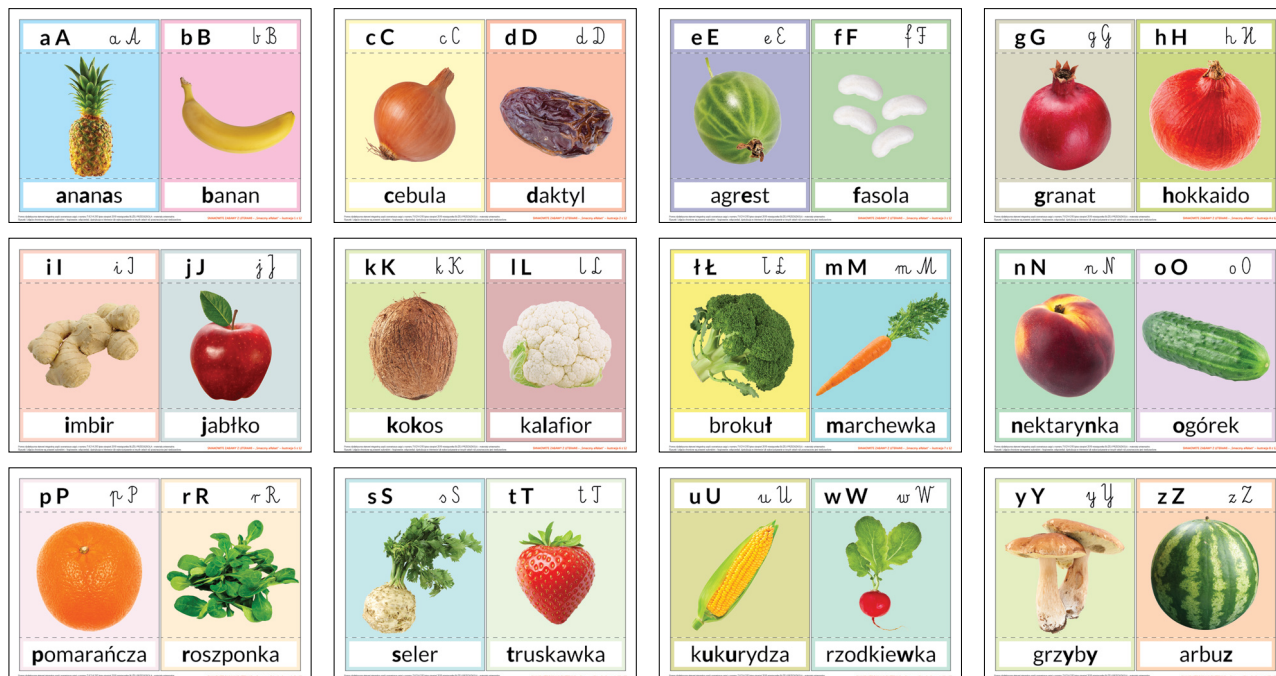

Pomocze z zabawy
„Smaczny alfabet” dostępne
w PRENUMERACIE PLUS
lub do pobrania na
www.blizejprzedszkola.pl

- **Smaczny alfabet – poznanie kolejności alfabetycznej liter.** Starszaki siadają przed tablicą z parą kartoników z poprzedniej zabawy. Pod tablicą rozłożone są zdjęcia. Nauczyciel wywołuje kolejno głoski (w kolejności alfabetycznej). Dziecko mające kartonik z odpowiadającą głosce literą podchodzi i wiesza go na tablicy. Poniżej umieszcza kartonik z napisem i odczytuje go (z pomocą prowadzącego lub koleżanek i kolegów), po czym odszukuje wśród zdjęć pasującą fotografię i umieszcza ją nad napisem.

 Jeśli tablica jest za mała, nauczyciel może przygotować długi arkusz papieru, który mocuje taśmą dwustronną do listewki. Listewkę natomiast wiesza na ścianie. Dzieci przytwierdzają do arkusza kolejne kartoniki gumą mocującą. Taka pomoc może być wyeksponowana w sali na stałe.

Pomoce do zabawy „Smaczny alfabet” dostępne w PRENUMERACIE PLUS lub do pobrania na www.blizejprzedszkola.pl

- **„Sałatka owocowa” – doskonalenie analizy i syntezy głoskowej w ruchu.** Przedszkolaki podają sobie w kręgu piłkę lub pluszowy owoc i równocześnie śpiewają rymowanekę Dominiki Góry na melodię popularnej piosenki „Włazł kotek na płotek”.

Sałatka owocowa (Dominika Góra)

*Sałatkę zrobimy, ja i ty,
owoce kroimy, raz, dwa, trzy.
Słodziutkie, smacznutki, mniem, mniem, mniem.
Co będzie w sałatce, powiedz sam.*

Dziecko, u którego zatrzyma się piłka/maskotka, wymienia nazwę ulubionego owocu, a pozostałe przedszkolaki określają liczbę głosek (w łatwiejszej wersji dzieci liczą sylaby) i podskakują tyle razy w miejscu. Przy kolejnym powtórzeniu zabawy nauczyciel może zaproponować modyfikację zabawy na „Sałatkę warzywną”.

Dodatkowe propozycje do wykorzystania przy realizacji tego tematu

- **Literowa lokomotywa – zabawa doskonaląca znajomość liter w ruchu.** Dzieci siedzą w kole. Dwie osoby zostają „maszynistami” i przyczepiają sobie na plecach sylwetki lokomotywy. Nauczyciel ma w koszyczku kartoniki z małymi i wielkimi literami. Wybiera dwa i przyczepia je do obrazków lokomotywy w miejscu okna, np. za pomocą gumy mocującej. „Maszyniści” poruszają się powoli po zewnętrznym obwodzie koła do dowolnego utworu instrumentalnego, a dziecko, które zna słowo rozpoczynające się na daną literę, dołącza do odpowiedniego pociągu (ale nie mówi tego słowa na głos). Po chwili prowadzący uderza w tamburyno, a wtedy pociągi się zatrzymują. „Konduktor” (może to być prowadzący lub ochotnik) podchodzi do kolejnych „wagonów” i sprawdza, czy zostały prawidłowo dołączone – dzieci wypowiadają wybrane przez siebie słowa rozpoczynające się na daną literę. Następuje zmiana „maszynistów” i cała zabawa rozpoczyna się od nowa.

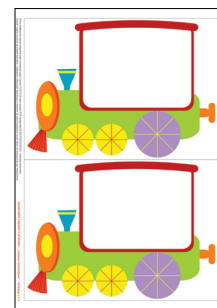
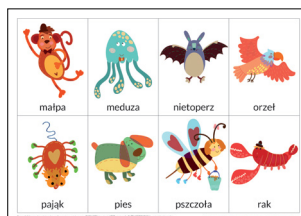
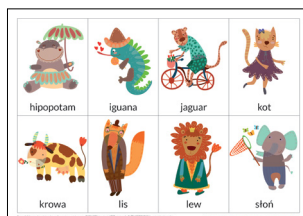
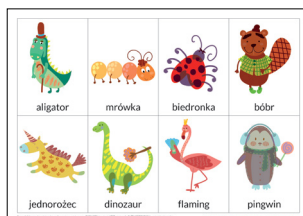
Można wprowadzić modyfikację zabawy, w której dzieci, dołączając do lokomotywy, mówią „maszyniście” na ucho słowo rozpoczynające się na daną głoskę. Nauczyciel upewnia się, że „maszynista” wie, jaką literę ma na plecach.

- **Najdłuższy pociąg – zabawa czytelnicza. Wariant I:** Prowadzący wykorzystuje pomoce z poprzedniej zabawy. Dzieci otrzymują pisaki i małe puste kartoniki (więcej niż liczba uczestników). Na tablicy wisi lokomotywa, do okna której nauczyciel wkłada wybrany kartonik z literami. Starszaki zgłaszają swoje propozycje, a następnie rysują na pustych kartonikach obiekty (lub piszą ich nazwy) zaczynające się na daną literę. Nauczyciel czuwa, aby dane słowo nie zostało powtórzone.

Po jakimś czasie prowadzący może wykorzystać obrazek drugiej lokomotywy i kartonik z inną literą. Na koniec dzieci porównują, który pociąg jest dłuższy.

Wariant II: Nauczyciel przygotowuje kolorowe kartoniki jako wagony. Na tablicy umieszcza obrazek lokomotywy z kartonikiem w okienku (pomoce z poprzedniej zabawy) i odczytuje literę. Na dywanie rozkłada kartoniki z obrazkami. Dzieci szukają wśród nich takich, których nazwa ma w sobie daną literę (na początku, w środku lub na końcu). Komu się uda, ten zabiera kolorowy wagonik i dołącza do lokomotywy, a nad nim umieszcza obrazek i odczytuje napis. ■

Pomoce do zabawy „Literowa lokomotywa” dostępne w PRENUMERACIE PLUS lub do pobrania na www.blizejprzedszkola.pl

Pomoce do zabawy „Najdłuższy pociąg” dostępne w PRENUMERACIE PLUS lub do pobrania na www.blizejprzedszkola.pl

Dominika Góra – nauczycielka w krakowskim Samorządowym Przedszkolu nr 65 „Perekła”, absolwentka Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Jej hobby to poznawanie różnorodnych technik plastycznych i wykorzystywanie ich w pracy z dziećmi.